

ENERGIE ȘI BIOMASĂ

Cuprins

- *Primul BIOFORUM din Republica Moldova*
- *Tabăra de vară ENERDEL își deschide porțile în iulie*
- *SUN DĂ-I FEST a adunat mii de susținători ai energiei ECO*
- *Proiectul Energie și Biomasă a deschis Săptămâna Europeană a Energiei Durabile*
- *Raionul Leova devine lider în numărul instituțiilor publice încălzite cu energie din biomasă*
- *Caravana de cazane pe biomasă a ajuns la Bălți*

Nº16

Mai-Iunie 2014

Proiectul Energie și Biomasă în Moldova Buletin electronic

Proiectul Energie și Biomasă în Moldova

Acest proiect este finanțat de Uniunea Europeană și co-finanțat, implementat de Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare.

ȘTIRI PROIECT

PRIMUL BIOFORUM DIN REPUBLICA MOLDOVA

Pe 18 iunie, la Chișinău, va fi organizat primul forum dedicat producerii biocombustibilului și utilizării energiei din biomasă în Republica Moldova. Evenimentul organizat, în premieră în țară, va reuni producătorii locali de combustibil solid din biomasă și managerii instituțiilor publice racordate la sisteme de încălzire pe biomasă.

În cadrul evenimentului, vor fi discutate subiecte ce vizează potențialul de biomasă ce poate fi utilizat în R. Moldova în producerea de energie; metodele și instrumentele necesare pentru asigurarea calității combustibilului din biomasă. Va fi organizată și o expoziție de combustibil solid din biomasă produs în R. Moldova. De asemenea, producătorii vor prezenta certificatul de încercări pentru combustibilul produs, document ce atestă calitatea brichetelor și peletelor.

Evenimentul este organizat de Proiectul Energie și Biomasă, în parteneriat cu Agenția pentru Eficiență Energetică.

TABĂRA DE VARĂ ENERGEL ÎȘI DESCHIDE PORȚILE ÎN IULIE

Peste 80 de copii vor participa la Tabăra de Vară Energel ce se va desfășura în perioada 8-17 iulie în satul Răculești, raionul Criuleni. Tabăra de vară este o inițiativă a Proiectului UE-PNUD „Energie și Biomasă în Moldova” și se află în acest an la a treia ediție.

Copiii întrunesc școlile din comunitățile rurale și raioanele în care Proiectul Energie și Biomasă a instalat, în perioada 2013 - 2014, din fonduri europene centrale termice pe biomasă. Timp de 10 zile, copiii

din clasele VII-VIII din 13 raioane și din UTA Gagauz Yeri, vor învăța cum să producă energie din surse regenerabile și cum să o consume eficient. Pe durata desfășurării taberei de vară ENERGEL, tinerii vor avea mai multe activități interactive și practice: ei vor construi machete de panouri fotovoltaice, de turbine eoliene, vor colecta gunoiul din comunitățile vecine, vor vizita instituții, gospodării ce consumă energie termică, electrică, apă fierbinte produse de soare, vânt, biomasă; vor curăța satul Ivancea de gunoi, vor face o prezentare de modă din materiale eco și vor juca un spectacol la tema energiei regenerabile, copiii fiind regizorii și actorii piesei.

Instruirile și lecțiile practice vor fi conduse de profesori în fizică, biologie cu experiență în predarea subiectelor de regenerabile.

Tabăra de vară „Energel” este parte a Inițiativei Educaționale de promovare a energiei regenerabile și eficienței energetice demarată de Proiectul Energie și Biomasă în Moldova, finanțat de Uniunea Europeană și co-finanțat, implementat de PNUD Moldova. Inițiativa educațională cuprinde localitățile ce își conectează instituțiile publice la sisteme de încălzire pe bază de biomasă în cadrul Proiectului Energie și Biomasă în Moldova. De la lansarea Proiectului Energie și Biomasă (2011) și până în 2014, acest curs a fost predat în 352 școli din toate raioanele republicii, cuprinzând în total cca 19, 000 de copii.

Inițiativa educațională pe regenerabile și eficiența energetică este desfășurată în parteneriat cu Institutul de Formare Continuă și Centrul Republican pentru Copii și Tineret ”Gutta-Club”.

SUN DĂ-I FEST A ADUNAT MII DE SUSȚINĂTORI AI ENERGIEI ECO

Grădina Publică Ștefan cel Mare a adunat pe 29 iunie mii de oameni la SUN DĂ-I FEST, festival de tehnologii și produse eco ce a culminat cu un concert de muzică live alimentat de la energia solară. Festivalul a încheiat seria de evenimente desfășurate în perioada 23-29 iunie în cadrul Săptămânii Europene a Energiei Durabile. SUN DĂ-I Fest a fost organizat de Proiectul UE-PNUD „Energie și Biomasă”, Agenția pentru Eficiență Energetică și FurioSnails.

„Sunt impresionat de cum se încheie Săptămâna Europeană a Energiei Durabile în R. Moldova. A fost o săptămână în care atenția a mii de oameni a fost focusată pe consumul economic de energie și pe valorificarea resurselor de energie regenerabilă astfel încât să păstrăm țara și planeta mai curată”, a declarat Tudor Copaci, Viceministru al Economiei, prezent la eveniment.

Festivalul SUN DĂ-I Fest a fost la a doua ediție, prima fiind organizată în 2013. Ediția curentă, pe lângă concertul live cu instrumente muzicale alimentate

de la energia solară, a cuprins și expoziția de tehnologii și inovații eco. Participanții la festival au văzut pe viu cum arată și cum funcționează tehnologiile de energie regenerabilă (turbinele eoliene, colectoarele solare, panourile fotovoltaice, pompele geotermale și cazanele pe biomasă) și au cunoscut istoriile oamenilor ce își încălzesc casele cu energie geotermală și din biomasă, ce au lumină în casă de la energia solară și eoliană; și apă caldă datorită energiei soarelui. De asemenea, tinerii entuziaști ai energiei eco și-au prezentat inovațiile ce ne ajută să producem energie curată, să reducem consumul de energie și, respectiv, sumele din facturi.

„Săptămâna Europeană a Energiei Durabile în R. Moldova a adus tehnologiile eco mai aproape de oameni. Ei au văzut pe viu cum funcționează tehnologiile de energie regenerabilă, au discutat cu promotorii energiei verzi. A fost o săptămână specială în care Republica Moldova a semnat Acordul de Asociere care va ajuta țara să se modernizeze”, susține Whicher Slagter, șef adjunct al Delegației Uniunii Europene în Moldova.

Festivalul a expus și un târg al meșterilor pasionați de lucruri autentice ce au expus spre vânzare obiecte decorative, bijuterii, tablouri create din produse naturale. Împătimitii eco au putut cumpăra caiete, pixuri produse din carton reciclat, ceasuri de masă ce se alimentează de la energia apei sau a soarelui, încărcătoare solare pentru telefonul mobil. Vizitatorii au participat la master class-uri de reciclare a deșeurilor, au cusut pungă din banere publicitare, au colorat un cartier urban construit din carton reciclat. Iubitorii de raliuri vor face turul Grădinii Publice Ștefan cel Mare cu patru motociclete ce consumă energie solară în loc de benzină sau motorină.

„Energie pură! Asta avem la Sun Da-i Fest! Energie curată și accesibilă pentru fiecare: asta este unul din mandatele PNUD în toată lumea. Soarele, vântul, apa, biomasa sunt surse sigure de energie care ne ajută să păstrăm planeta curată. Ne ajută să avem propria energie, produsă în propria țară. Iar asta înseamnă siguranță, locuri noi de muncă, noi afaceri și bani investiți în Moldova”, afirmă Nicola Harrington-Buhay, reprezentant rezident PNUD Moldova.

Festivalul culminează cu un concert de muzical live susținut de Concordia, Univox, Laura Bodorin, Winona Ryderz, FurioSnails și Toulouse Lautrec (România) ce au instrumentele muzicale alimentate cu energie solară.

Panourile fotovoltaice au fost oferite gratuit de Compania franceză Solar-Tech, specializată în instalarea panouri fotovoltaice în Republica Moldova.

PROIECTUL ENERGIE ȘI BIOMASĂ A DESCHIS SĂPTĂMÂNA EUROPEANĂ A ENERGIEI DURABILE

Proiectul UE-PNUD „Energie și Biomasă” și partenerii săi a participat la lansarea Săptămânii Europene a Energiei Durabile în Republica Moldova cu activități interactive și demonstrații live de producere a energiei regenerabile din sursele naturii. Pe 23 iunie, în Grădina Publică Ștefan cel Mare și Sfânt, elevii ce studiază cursul de energie regenerabilă au prezentat opiniei publice inovațiile eco:

- Banca școlară cu bec electric și ventilator ce funcționează fără a fi racordată la rețeaua de curent electric
- Turbină eoliană construită dintr-un butoi
- Cuptor solar de uscare a fructelor
- Umbrelă solară la care vor fi coapte tartine
- Acumulatori de telefon mobil, lanterne alimentate de la energia soarelui și a vântului
- Master class de aplicare a desenelor pe pânză eco

Vizitatorii cortului Energie și Biomasă, amplasat în perimetrul havuzului central, au văzut expoziție de biocombustibil produs în R. Moldova și au călătorit gratuit cu motociclete alimentate de la energia solară produse de tineri.

Săptămâna Europeană a Energiei Durabile s-a desfășurat sub genericul „Un pas mic din partea ta. Un pas mare pentru Europa” și a constat din acțiuni de promovare a soluțiilor de energie regenerabilă și eficiență energetică. Scopul acestor evenimente este de a răspândi cele mai bune practici și de a inspira idei noi pentru dezvoltarea unui mediu mai durabil.

Republica Moldova lucrează activ pentru consolidarea eficienței energetice în țară și promovarea utilizării surselor regenerabile de energie și modernizarea infrastructurii sale energetice. Strategia energetică a Republicii Moldova până în anul 2030 și Planul Național de Acțiuni pentru promovarea energiei din surse regenerabile pentru perioada 2013 - 2020 stabilesc obiective ambițioase pentru promovarea energiei durabile în țară, ce se aliniază obiectivelor UE cum ar fi:

- 20% din consumul de energie al țării să provină din surse regenerabile până în 2020;
- Cel puțin 10% din consumul total de combustibili să fie biocombustibili;
- O reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 25% sub nivelurile din 1990

Împreună am dat start primei ediții a Săptămânii Europene a Energiei Durabile în Republica Moldova!

RAIONUL LEOVA DEVINE LIDER ÎN NUMĂRUL INSTITUȚIILOR PUBLICE ÎNCĂLZITE CU ENERGIE DIN BIOMASĂ

25 școli, grădinițe și centre comunitare din Raionul Leova vor trece la încălzirea pe biomasă în următorul sezon de încălzire și vor avea un serviciu unic de gestionare a acestora. Acestea sunt prevederile cheie ale primului model de Parteneriat Public Privat în sectorul energiei din biomasă, lansat pe 28 mai în raionul Leova.

Acordul de Parteneriat Public-Privat a fost semnat de către Consiliul Raional Leova și Compania Green-Farm SRL, selectată câștigătoare în urma tenderului organizat de autoritatea locală. „Vom fi primul raion din Republica Moldova ce va crea un serviciu de parteneriat public privat dintre consiliu raional și un agent economic, dezvoltând infrastructura termoeenergetică din surse de biomasă și creând servicii integrate de gestionare a acesteia”, a declarat Eufrosinia Grețu, Președintele raionului Leova.

Compania Green-Farm va instala în acest an centrale moderne de ardere a peletelor în 17 instituții publice din raionul Leova, investiția cifrându-se la circa 500.000 de euro. Astfel, raionul Leova va deveni lider în numărul de instituții publice încălzite cu energie din biomasă cu un total 25 de școli, grădinițe, centre comunitare, inclusiv cele instalate din fondurile Proiectului UE-PNUD „Energie și Biomasă” și a altor parteneri.

„Compania noastră va gestiona livrarea agentului termic din biomasă și buna funcționare a centralelor termice pe bioenergie în cele 17 instituții publice racordate la sisteme cu încălzire din biomasă din fondurile noastre, precum și a celor 6 existente deja în raion. Vom angaja și asigura salariile operatorilor acestor centrale termice, precum și le vom asigura cu biocombustibil pe toată durata sezonului de încălzire”, a declarat Valeriu Pleșca, director Green-Farm.

Centralele termice din cele 25 de instituții se vor afla în gestiunea agentului economic pe o perioadă de 11 ani, timp în care autoritățile locale vor plăti 950 lei pentru fiecare Gcal de energie din biomasă produsă. Ulterior, centralele termice vor deveni proprietate a Consiliului raional Leova.

Parteneriatul Public-Privat a fost lansat la inițiativa Proiectului Energie și Biomasă. „Uniunea Europeană a investit 100.000 Euro în pilotarea acestui serviciu ce funcționează cu succes în Europa. Acest model integrat de furnizare a energiei din biomasă sporește atractivitatea și oferă siguranța prestării unor servicii calitative și durabile de către sectorul privat”, a declarat Alexandre Darras, Attaché -Manager de proiecte în cadrul Delegației Uniunii Europene.

Modelul pilotat în Leova reprezintă primul serviciu de livrare a energiei termice din biomasă în Republica Moldova. Raionul Leova a fost selectat să piloteze un asemenea model de Parteneriat Public Privat în urma unui tender public la care au participat 13 raioane cu 15 propuneri de proiecte. *„Modelul de parteneriat public privat îmbină armonios stimularea dezvoltării sectorului privat în prestarea serviciilor energetice integrate cu răspunsul la nevoile instituțiilor beneficiare: de a avea confort termic sporit și siguranța livrării agentului termic”,* susține Valeria Ieșeanu, analist de programe în cadrul PNUD Moldova.

CARAVANA DE CAZANE PE BIOMASĂ A AJUNS LA BĂLȚI

Peste 500 de familii s-au înscris în Programul de subvenționare a procurării cazanelor pe biomasă

Expoziția mobilă de cazane pe biomasă destinate gospodăriilor casnice a ajuns pe 22 mai la Bălți, după Ștefan Vodă, Chișinău și Comrat. Mii de bălțeni au văzut pe viu cum funcționează cazanele pe biomasă, tipurile de biocombustibil produs în Republica Moldova și au aflat despre programele lansate de Proiectul UE-PNUD „Energie și Biomasă”.

Caravana de cazane pe biomasă a fost lansată pentru a Promova Programul de subvenționare cu 1.300 de Euro a cazanelor pe biomasă produse sau asamblate în R. Moldova, dar și pentru a promova energia din biomasă ca alternativă ecologică și economică încălzirii cu gaze sau cărbune. De la prima caravană, organizată în aprilie curent la Ștefan Vodă și până în prezent, peste 500 de familii s-au înscris în program, optând pentru încălzirea propriilor case cu energie eco.

Serghei Levința, antreprenor din Bălți, și-a instalat la întreprindere un cazan pe biomasă, fiindu-i rambursată ulterior din fonduri europene o parte din costuri.

„Cazanul ales de mine este unul produs sută la sută în Bălți. Sunt bucuros că am găsit o soluție perfectă încălzirii cu gaze sau cărbune. Cifrele vorbesc de la sine. Iarna aceasta am încălzit în premieră, suprafața de 800 de metri a întreprinderii, cu peleți, cheltuielile lunare fiind de circa 4.000 de lei. Spre comparație, încălzirea aceleiași suprafețe cu gaze ajungea la 16.000 de lei, iar cu cărbune – la 10.000. Pe lângă economiile evidente sunt bucuros că îmi încălzesc întreprindere cu energie produsă local, în R. Moldova”, spune Serghei Levința, unul din beneficiarii Programului de subvenționare.

Amintim că Proiectul Energie și Biomasă a lansat în 2013 Programul de subvenționare a achiziționării cazanelor pe biomasă destinate gospodăriilor casnice. *„Orice familie din orașele mici sau sate a avut posibilitatea să cumpere cazane de ardere a peletelor, brichetelor, 30%*

din costuri fiind rambursate din fonduri europene. În martie 2014, Consiliul de Coordonare al Proiectului Energie și Biomasă a stabilit o cotă unică de rambursare în mărime de 1.300 de Euro pentru fiecare cazan cumpărat, astfel tehnologiile moderne pe bază de biomasă devenind și mai accesibile”, a declarat Nicolae Zaharia, expert în dezvoltarea afacerilor în cadrul Proiectului Energie și Biomasă.

Cazanele expuse la caravană sunt produse sau asamblate în Republica Moldova de către cele 17 întreprinderi acreditate în cadrul Programului de subvenționare. Companiile au fost acreditate de către Agenția pentru Eficiență Energetică, partener în realizarea acestui program. Companiile au în portofoliu o gamă variată de cazane produse în Republica Moldova sau asamblate local de la producători europeni, cum ar fi Germania, Polonia, Cehia, România, Letonia, Grecia.

Contacte:

str. Sfatul Țării 29, etaj 3, bir. 304, Chișinău, Moldova. Tel.: (+373 22) 839985, Tel./Fax: (+373 22) 839983
www.biomasa.md, e-mail: ina.zglavuta@undp.org

Buletinul electronic este produs de Proiectul Energie și Biomasă în Moldova. Proiectul, implementat în 2011-2014, are un buget total de 14,56 milioane Euro, acordat de Uniunea Europeană (14 milioane Euro) și de PNUD Moldova (560.000 Euro).

Opiniile exprimate în publicație nu reflectă neapărat punctul de vedere al Uniunii Europene și al PNUD Moldova